

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Tábor 31.10.2011
čj. SRS 061079/2011

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 19 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 26.9.–30.10.2011

1. Počasí

Poslední zářijové dny panovalo počasí babího léta. Po rozpuštění ranních mlh bylo převážně jasno a slunečno, ranní teploty se pohybovaly kolem 9 °C až 10 °C, odpolední vystupovaly až k 20 °C. Začátkem října bylo převážně polojasno až zataženo, deštivo, teploty se pohybovaly kolem 10 °C. Během 42. týdne ranní teploty začaly klesat k bodu mrazu, ale další týden, při zvětšené oblačnosti, nastalo mírné oteplení na 3 °C až 6 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Podzimní práce jsou vzhledem k příznivému průběhu počasí v plném proudu, dokončuje se sklizeň zrnových kukuřic a brambor. Vzhledem k vyššímu obsahu vody ve sklizených hlízách brambor budou zvýšené nároky na jejich skladování a bude nutno zajistit dostatečné odvětrání (osušení) skladovaných hlíz.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 13-19 BBCH)

Porosty pšenice se nacházejí ve fázi v rozmezí od 3. listu do 9. a více listů. Všechny porosty jsou vyrovnané. Zatím nebyl zaznamenán výskyt chorob.

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Panenská, 17.10., Bářovice, 17.10., Dešná u Dačic, 17.10., Staré Hobzí, 3.10.), v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 10.10.), slabé výskyty tohoto škůdce pozorovány v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 27.10.), v okrese Pelhřimov (Humpolec, 13.10., Starý Pelhřimov, 10.10., Pelhřimov 10.10., Lipice, 5.10., Buřenice, 5.10.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech ozimů o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace.

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na podzim se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 užívaných východů z nor na 1 ha.

Slabý výskyt **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** zaznamenán v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 10.10., Pelhřimov, 10.10., Buřenice, 5.10.) a v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 29.9.).

Pozorování dospělců na podzim (na vzešlých výdrolech obilnin, orientačně v září a na vzešlých ozimech vysetých v blízkosti ložských ozimů, orientačně fáze 12-29 BBCH, v první či druhé polovině října – dle počasí, do prvního mrazu). Pozoruje se pokud možno za slunného bezvětřného počasí, nejlépe v pozdním odpolední před západem slunce především na řidších prosvětlených místech porostů. U ozimů se preferují širší okraje ze strany, kde byly ozimy v předchozím roce. Kontroluje se množství dospělců kříška polního na 100 smyků. Kritické číslo je 3-7 dospělců na 100 smyků.

JEČMEN OZIMÝ (RF 12-21 BBCH)

Porosty ječmene ozimého jsou dobře vzešlé a vyrovnané. Některé již začínají odnožovat.

Slabý výskyt **padlí travního (*Blumeria graminis* sp. *hordei*)** byl zaznamenán v okrese Tábor (Bechyňská Smoleč, 27.10. a Dobronice u Chýnova, 11.10.).

Slabé výskyty **kříška polního (*Psammotettix alienus*)** byly zaznamenány v okresech: Tábor (Dobronice u Chýnova, 11.10.) a Jindřichův Hradec (Záhoří, 29.9.).

Pozorování viz pšenice ozimá.

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) v ječmeni ozimém byly zjištěny pouze slabé výskyty v okresech: Jindřichův Hradec (Pleše, 14.10.), Písek (Lučkovice, 11.10.) a Tábor (Dobronice u Chýnova, 11.10.).

Pozorování viz pšenice ozimá.

KUKUŘICE (RF 87-89 BBCH)

Porosty se nacházejí v růstových fázích od fyziologické po plnou zralost. Silážní kukuřice byla již sklizena. Pomalu se dokončuje sklizeň zrnových kukuřic. Na některých pozemcích zůstaly porosty kukuřice k technickému využití do bioplynových stanic.

V okrese Jihlava (Mysliboř, 26.9.) byl pozorován výskyt **sněti kukuřičné (*Ustilago maydis*)**.

Byly zaznamenány poslední výskyty imág **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonových lapácích před ukončením jeho monitoringu. V okrese Jindřichův Hradec (Rodvínov, 4.10., 1ks/7dní), v okrese Pelhřimov (Buřenice, 30.9., 1ks/9dní, Hněvkovice u Humpolce, 26.9., 7ks/7dní a Vojslavice nad Želivkou, 26.9., 1ks/7dní).

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Poškození rostlin i palic housenkami **zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*)** bylo pozorováno v okrese Pelhřimov (Buřenice, 30.9.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 14-19 BBCH)

Řepky jsou ve fázi od vyvinutého 4. pravého listu do fáze vyvinutých 6 až 9 listů. Časně seté porosty jsou ošetřovány proti přerůstání.

Střední výskyty **plísně zelné (*Peronospora parasitica*)** byly pozorovány v okrese Jihlava (Věžnice, 19.10.), v okrese Třebíč (Zárubice, 12.10., Krhov u Hrotovic, 4.10.), v okrese Tábor (Oblajovice, 11.10.) a v okrese Pelhřimov (Buňenice, 5.10.).

Při průchodu porostem se v RF 15-26 na deseti místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny. Zaznamenaná se počet napadených rostlin. Práh škodlivosti je 5 až 25 % napadených rostlin.

Preventivní ochrana spočívá v likvidaci sklizňových zbytků. Většina odrůd ozimé řepky vykazuje dobrou odolnost. Za příznivých růstových podmínek porosty infekci překonají. Přímá ochrana – byla zaznamenána vedlejší účinnost podzimního ošetření proti fómovému černání stonku řepky, pokud se použijí přípravky účinné na oomycety.

Slabý výskyt **fómového černání stonku (*Leptosphaeria maculans*)** byl pozorován v okrese Tábor (Oblajovice, 11.10.), v okrese Třebíč (Zárubice, 12.10., Krhov u Hrotovic, 4.10.) a v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 29.9.).

Pozorování fómového černání stonku řepky se provádí při průchodu porostem v RF 15-26 na listech dvaceti rostlin (na deseti místech vždy na 2 za sebou rostoucích rostlinách). Z každé rostliny se hodnotí 2 listy, přednostně se vybírají listy s příznaky napadení. Práh škodlivosti je 5-25 % listů.

Preventivní ochrana spočívá v nákupu zdravého osiva, minimálně 3letý osevní postup. Ochranu vzcházejících rostlin zajistí moření osiva. Fungicidní postřik je možné provést ve dvou termínech. Optimálním je podzimní ošetření ve fázi 14-18 BBCH (4. až 6. pravý list). Časně jarní ošetření může snížit celkové napadení a zpomalit průběh infekce, ale nezničí již infekce, které vznikly na podzim.

Slabý výskyt housenice **pilatky řepkové (*Athalia rosae*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Věžnice, 19.10., Ždírec na Moravě, 17.10., Heroltice u Jihlavy, 17.10., Velký Beranov, 13.10.), v okrese Třebíč (Zárubice, 12.10.), v okrese Tábor (Oblajovice, 11.10.) v okrese Pelhřimov (Lipice, 5.10., Buňenice, 10.10.) a v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 4.10.)

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** zaznamenan v okrese Jindřichův Hradec (Dančovice, 3.10., Rancířov 3.10.), slabý výskyt pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 27.10., Pleše, 14.10.), v okrese Písek (Strážovice u Mirotic, 11.10., Lučkovice, 11.10.), v okrese Tábor (Březnice u Bechyně, 11.10., Oblajovice, 11.10., Přehořov u Soběslavi, 7.10.)

Pozorování hrabošů se provádí v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na podzim se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 užívaných východů z nor na 1 ha.

Slabý výskyt **dřepčíka olejkového (*Psylliodes chrysocephalus*)** zaznamenan v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 7.10.) a v okrese Pelhřimov (Buňenice, 29.9.).

Pozorování dřepčíka olejkového se provádí od vzcházení ozimé řepky do poloviny října (RF 9-24) pomocí 2 Mörickeho misek. Mörickeho misky se umístí při vzcházení řepky na 2 protilehlé strany pozemku nejméně 10 m od kraje a naplní se vodou s jarem a kuchyňskou solí. Práh škodlivosti je 2-5 brouků na 1 misku na 1 den.

Nepřímou ochranou je dodržování osevních postupů a likvidování brukvovitých plevelů. Chemická ochrana se provádí mořením osiva a aplikací insekticidů proti dospělcům na základě jejich náletu do porostu. Ošetření musí být provedeno před vykladením vajíček.

V okrese Třebíč (Krhov u Hrotovic, 4.10.) zaznamenán výskyt **vrtalky zelné** (***Phytomyza rufipes Meigen***).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 99)

Brambory jsou již sklizeny. Asi 2 měsíce po sklizni se na uskladněných hlízách pozorují skládkové choroby.

Slabý výskyt **plísně bramborové** (***Phytophthora infestans***) na hlízách v okrese Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerekve, 26.10.)

Slabý výskyt **měkké hniloby hlíz bramboru** (***Erwina carotovora***) na hlízách v okrese Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerekve, 26.10.)

Slabý výskyt **kořenomorky bramborové** (***Thanatephorus cucumeris***) na hlízách v okrese Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerekve, 26.10.)

Slabý výskyt **aktinomycetové obecné strupovitosti brambor** (***Streptomyces scabies***) na hlízách v okrese Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerekve, 26.10.)

PÍCNINY

JETEL LUČNÍ

Slabé výskyty **hraboše polního** (***Microtus arvalis***) byly pozorovány v okrese Tábor (Bradáčov, 20.10.) a v okrese Pelhřimov (Petrovice u Humpolce, 13.10. a Čakovice u Pelhřimova, 5.10.).

Pozorování hrabošů se provádí u víceletých píceň v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace a po druhé seči jetelovin.

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Chemické ošetření porostu se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 až 600 užívaných nor na 1 ha u letos zasetých porostů a více než 400 až 2000 užívaných nor na 1 ha u dvouletých a starších osevů.

PASTVINY, LOUKY, TTP

TTP - TRVALÝ TRAVNÍ POROST

V okrese Jihlava (Luka nad Jihlavou, 19.10.) zaznamenán střední výskyt **hraboše polního** (***Microtus arvalis***), slabý výskyt tohoto škůdce pozorován v okrese Tábor (Turovec, 14.10., Měšice u Tábora, 10.10.), v okrese Pelhřimov (Vyklantice, 13.10., Starý Pelhřimov, 13.10.) a v okrese Písek (Strážovice u Mirotic, 11.10.).

Pozorování hrabošů viz jetel luční.

Chemické ošetření se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 400 užívaných nor na 1 ha.

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech

